

El professorat funcionari universitari - Levante de Castelló - 11/09/2017

6. | LUNES, 11 DE SEPTIEMBRE DE 2017

Levante EL MERCANTIL VALENCIANO

Opinión y participación

TRIBUNA
Eva Alcón
Catedrática d'Universitat

De tant en tant apareix el debat sobre els canvis que necessita la universitat. Un dels canvis que es plantegen és que el professorat universitari no siga necessàriament funcionari. Una tendència que ja s'ha produït en els últims anys, on les places d'aquesta mena s'han vist reduïdes de manera alarmant sense valorar l'impacte d'aquesta mesura per al funcionament de les universitats.

Des del meu punt de vista, els canvis que necessita la universitat no passen necessàriament per eliminar, o anar reduint, la figura del funcionari. Fins fa uns anys, la universitat espanyola oferia oportunitats de formació al professorat que, al seu torn, tenien contractes temporals fins que superaven una avaluació externa i aconseguien una estabilitat laboral. Una cosa que, per altra banda, també succeeix tant en altres països Europeus com a Amèrica del nord. Per la meua experiència com a avaluadora externa per a la promoció a "tenure track" (equivalent a titular d'universitat) o "full professor" (equivalent a catedràtic / o d'universitat) en algunes universitats americanes, els puc assegurar que els mèrits que s'exigeix al professorat de les universitats públiques espanyoles per tindre una estabilitat laboral no són menors dels que s'exigeix al professorat d'universitats americanes de prestigi, com la universitat Carnegie Mellon, Indiana University o Georgetown, per esmentar-ne algunes.

La diferència és que les universitats espanyoles poden permetre's tindre professorat funcionari amb un currículum excel·lent amb un cost inferior.

Una altra fortalesa del professorat funcionari és que, una vegada demostrada la seua idoneïtat, per mèrits i per capacitat, desenvolupa el seu treball amb total independència. Això, que també passa amb la resta d'empleats públics, no hauria de sorprendre, si no és que qüestionem la fi-

gura de l'empleat públic. Si no és així, en les universitats públiques el professor funcionari no és cap problema. Al contrari, és una garantia per a respectar l'autonomia universitària.

Al meu entendre, també és adequat

que la gestió acadèmica de la universitat siga liderada pel professorat funcionari, amb una dilatada trajectòria acadèmica, i triat democràticament per tota la comunitat universitària. Des de la independència, i amb voluntat de servei públic, és la persona que millor pot defensar les fortalles de la institució i abordar les seues debilitats. Això no vol dir que la presència de representants externs no siga important. A l'igual que en altres universitats

tampoc va en contra de la necessitat que té la universitat espanyola per atraure talent. Si realment creiem que és urgent apostar per atreure i retenir talent, i jo sí que ho crec, el que necessitem és un nou estatut del professorat que permeta a les universitats major autonomia per contractar el professorat. D'aquesta manera la universitat, en col·laboració amb la administració educativa, podrà implementar una política proactiva de captació i retenció de talent, oferint als investigadors i a les investigadores la possibilitat d'incorporació a grups d'investigació on puguen desenvolupar la seua carrera docent i investigadora.

Creo sincerament que el problema no és el professorat funcionari. El que és urgent és consensuar un nou model de carrera acadèmica, prestant especial vigilància a la formació del professorat novell, al mateix temps que retenim el talent. També cal reconèixer l'excel·lència en les trajectòries acadèmiques del professorat que destaquen en algun dels diferents vessants de dedicació. Per exemple, cal establir nous mecanismes d'incentivació per als investigadors i per a les investigadores que lideren projectes d'investigació d'excel·lència. També cal incentivar l'excel·lència en la innovació docent, el bon treball i el compromís amb la Institució.

En resum, la universitat espanyola necessita canvis, seguir avançant és sempre el nostre objectiu, però cal fer els canvis partint d'una visió global. En la meua opinió, primer cal valorar les fortalles del sistema universitari espanyol i, en aquest sentit, la figura del professorat funcionari no representa un problema per si mateix, mentre que aporta certes fortalles a la universitat.

del món, els representants externs poden, entre altres funcions, ajudar a diversificar les fonts d'ingressos, i verificar que la universitat rendeix comptes a la societat de la qual forma part.

Apostar pel professorat funcionari